

Proves d'accés a la universitat

Llengua i cultura llatines

Sèrie 5

Indiqueu l'opció triada:

Exercici 3: Opció A ☐ Opció B ☐

Espai per a la correcció

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Espai per a la revisió

Comprovació	2a correcció

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

L'examen consta de QUATRE exercicis obligatoris: 1. Traducció; 2. Morfosintaxi i etimologia; 3. Cultura llatina i el seu llegat; 4. Exposició d'un tema de cultura llatina i el seu llegat.

En els exercicis 1, 2 i 4, responeu a TOTES les qüestions que s'hi plantegen. En l'exercici 3, trieu UNA de les dues opcions (A o B) i resoleu-la; indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.

Podeu utilitzar el diccionari i l'apèndix gramatical en tots els exercicis de l'examen.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

1. Exercici de traducció

[4 punts: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,4 punts]

Feu la versió del text següent:

Apollo castiga la impietat de Laocoont

Laocoön, Anchisae frater, Apollinis sacerdos erat. Contra uoluntatem Apollinis uxorem duxerat atque liberos procreauerat. Deus, occasione data, per fluctus maris duos dracones misit ut filios eius necarent. Cum Laocoön eis auxilium ferre uellet, ipsum quoque necauerunt.

HIGÍ. *Faules*, 135

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

Anchisa, -ae (m.): Anquises (pare d'Eneas).

Apollo, -inis (m.): Apol·lo (déu de la profecia, de la música i de la medicina).

auxilium, -i (n.): socors, ajut, auxili; vegeu *fero*.

do, *dedi*, *datum* (1a, tr.): donar; *occasionem dare*, presentar-se una ocasió.

duco, *duxi*, *ductum* (3a, tr.): dur, menar; *uxorem ducere*, casar-se.

fero, *ferre*, *tuli*, *latum* (irr., tr.): portar; *auxilium ferre*, portar ajut, ajudar.

Laocoön, -ontis (m.): Laocoont (sacerdot troià).

liberi, -orum (m. pl.): fills, descendència.

occasio, -onis (f.): ocasió, oportunitat; vegeu *do*.

uolo, *uelle*, *uolui*, — (irr., tr.): voler.

uxor, -oris (f.): esposa, muller; vegeu *duco*.

2. Exercici de morfosintaxi i etimologia

[2 punts en total: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,2 punts]

L'exercici consta de dos apartats. Responen a les qüestions plantejades en cadascun d'ells.

2.1. Morfosintaxi [1 punt]

- a) Indiqueu el subjecte i el complement directe de la forma verbal *procreauerat*.

- b) Digueu com s'anomena la construcció formada per *occasione data*; expliqueu els elements que la constitueixen i especifiqueu la relació sintàctica existent entre ells.

- c) En la construcció *Cum Laocoön eis auxilium ferre uellet*, digueu quin tipus d'oració introdueix la conjunció *cum*; especifiqueu a qui es refereix el pronom anafòric *eis* i quina funció sintàctica fa respecte al predicat verbal *ferre uellet*.

- d) Indiqueu a qui es refereix la forma pronominal *ipsum*.

2.2. Etimologia [1 punt]

- a) Esmenteu un cultisme, derivat o compost, amb el qual estigui relacionat etimològicament cadascun dels següents mots llatins del text:
 - *frater*:
 - *duxerat*:
 - *filios*:
 - *fluctus*:
- b) Indiqueu amb quin mot llatí del text estan relacionades etimològicament les paraules:
 - dualitat:
 - missió:

3. Exercici de cultura llatina i el seu llegat

[2 punts: cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) que ofereix l'exercici i resoleu-la. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

OPCIÓ A

Encercleu la lletra de l'opció correcta per a cada espai en blanc per tal de completar cadascuna de les frases següents:

- 3.1. Segur que tots plegats tenim _____ algun cas d'abús de poder com aquest.
a) *in fraganti*
b) *in albis*
c) *in mente*
d) *in articulo mortis*
- 3.2. L'estafador tenia un _____ molt sofisticat.
a) *ínterim*
b) *modus operandi*
c) *accèssit*
d) *súmmum*
- 3.3. Va proclamar _____ les excel·lències del seu art.
a) *in vitro*
b) *honoris causa*
c) *urbi et orbi*
d) *cum laude*
- 3.4. Al _____ presentat per la comissió, s'hi han recollit tots els acords.
a) *lapsus*
b) *rictus*
c) *maremàgnum*
d) *memoràndum*

OPCIÓ B

Marqueu amb una creu la casella corresponent segons si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	Vertader	Fals
3.1. <i>Emporiae</i> tenia un fòrum provincial i un fòrum colonial.	☐	☐
3.2. August va concedir a Tàrraco la capitalitat de la <i>Hispania Citerior</i> .	☐	☐
3.3. El nom complet de Bàrcino era <i>Colonia Iulia Vrbs Triumphalis Barcino</i> .	☐	☐
3.4. La fundació de la ciutat romana d'Ilerda se situa al segle I aC.	☐	☐

4. Exercici d'exposició d'un tema de cultura llatina i el seu llegat

[2 punts: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,2 punts]

Nou anys fent-se passar per nen a l'Afganistan: la història de l'activista Nilofar Ayoubi

Va fugir a correuita del país pel retorn dels talibans fa dos anys, però continua treballant per la defensa dels drets de les dones afganeses, ara des de l'exili

La seva era una història atípica, marcada per una infantesa en què va passar gairebé una dècada fent-se passar per un nen —dels 5 als 13 anys— per poder «viure en llibertat».

Una història que, tot i ser inusual, no és única. La Nilofar va néixer durant el règim talibà —abans que caigués el 2001 i tornés vint anys després—, en una època en què més famílies feien passar les filles per fills perquè tinguessin llibertat i educació.

Una nena i un nen afganesos en un camp de refugiats de l'ONU, a la frontera del Pakistan. FONT: Reuters / Fayaz Aziz.

Nou anys fent-se passar per un noi

La decisió de vestir-la com un nen va ser del seu pare, i la va prendre quan ella tenia tot just cinc anys i un desconegut la va bufetejar per estar jugant al carrer. Les nenes, llavors, no podien fer-ho. I ara, tampoc.

Aquell dia, el seu pare li va tallar els cabells i li va dir a la mare que la vestís com un nen i la tractés com als seus germans. I així, disfressada de xicot, podia tenir amics, jugar al carrer, sortir amb el seu pare sense tapar-se de dalt a baix, anar al futbol i en bicicleta, fer karate i estudiar el que volgués.

Durant anys, el pare havia rebutjat tots els pretendents que volien casar-se amb ella perquè preferia que la seva filla estudiés i portés la vida que volgués.

Un any després que ell morís, ella es va casar, amb 19 anys, amb un diplomàtic de la minoria hazara que li permetia continuar amb el tipus de vida pel qual tant havia lluitat. Fins que els talibans van tornar.

Adaptació feta a partir d'un text de
Virgínia ARQUÉ NUENO. 3Cat. Notícies [en línia] (18 novembre 2023)

Llegiu detingudament la notícia precedent sobre Nilofar Ayoubi. Identifiqueu amb quin episodi de les *Metamorfosis* d'Ovidi, una de les lectures obligatòries, es pot relacionar i elaboreu un text de quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules) en què compareu el mite en qüestió amb el cas actual de l'activista afganesa. El text ha de contenir la informació següent:

- La identificació de l'episodi mític, amb l'especificació dels noms dels personatges protagonistes.
- La sinopsi de l'argument:
 - La localització de la història.
 - La trama.
 - Els personatges humans i divins que hi intervenen.
- Els punts de coincidència entre la història fictícia i la real.
- Els aspectes divergents de les històries.

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

--

IEC
Institut d'Estudis
Catalans